

Annika Wardum Joensen, stjóri í Ferðaráð Føroya:

Ræður um at troyta møguleikarnar sum eru

Tað ber ikki beinleiðis til at samanbera føroysk og grønlendsk viðurskipti, tá ið tað ræður um ferðavinnu. Meðan samferðslukervið í Grønlandi er ein forðing í ferðavinnu-høpi, er tað ein styrki í Føroyum til dømis.

- Á nøkrum økjum ber til at samanbera, men grundleggjandi munir eru í Grønlandi og Føroyum, sigur Annika Wardum Joensen, stjóri í Ferðaráð Føroya í viðmerking til knúlvandi atfinningarnar móttvegis ferðavinnu-myndugleikunum í Grønlandi

- Ein týðilgur munur á ferðavinnuni í Grønlandi og Føroyum er, at tað almenna hevur gjørt øgiliga stórar fløgur í ferðavinnu í Grønlandi. Soleiðis er ikki í Føroyum, almenna fløgan er ótrúliga lítil samanborið við Grønland. Annika Wardum Joensen, stjóri í Ferðaráð Føroya
Mynd: Jens Kristian Vang

TURID KJØLBRO

Grønlandska Ferðaráðið stendur rættiliga fyrri skotum í hesum døgum eftir at ein arbeiðsbólkur, sum hevur kannað ferðavinnuna í Grønlandi, er komin fram til, at langt er millum tað, sum Greenland Tourism sigur og vísur á og hvør veruleikin er. Greenland Tourism hevur nevniliga sagt, at 1500 ársverk eru í grønlandsku ferðavinnuni, at ferðafólkini, ið koma til Grønlands brúka slakar 10.000 krónur hvør og harvið geva grønlandska samfelagnum uml. 100 mill. kr. í inntøku. Niðurstøðan hjá arbeiðsbólkinum er ein heilt onnur. Talan er ikki um 1500 ársverk, men um 220, og hvørt ferðafólk brúkar ikki í nær námind so nógv pengar sum Grønlandska Ferðaráðið vil vera við. Tað sum ger støðuna ikki minni eldfima er, at Peter Grøn-vold Samuelsen, ið er landsstýrismaður í ferðavinnu-málum, í frágreiðing sínari til Landstingið sipar til tøl-ina hjá Greenland Tourism - fyrri at fáa politikararnar at játta pengar til stovnin.

Grønlandska Ferðaráðið hevur eftir øllum at døma í ovfarakæti mett, at 61.000 ferðafólk fara at vitja í Grønlandi ár 2005 og at 2000 ársverk umframt 1500 onnur stórv vera í ferðavinnuni tá. Og hóast hesi tøl

eru endurskoðað eitt sindur í seinastuni, bæði av Grønlandska Ferðaráðnum og landsstýrismanninum í ferðavinnu-málum og freistin skotin eitt sindur út í framtíðina, vísur henda heldur pinliga støðan, at Greenland Tourism vringir veruleikan ikki sørt og at metingarnar hjá stovninum byggja á gitingar og dreymar heldur enn veruleikan.

Ber til at samanbera?

Í oddagrein í blaðnum í gjár verður spurningurin reistur, um vit kunnu samanbera viðurskiptini í Grønlandi og Føroyum, tá ið tað ræður um ferðavinnu. Londini eru í nógvum viðurskiptum rættiliga ólík, men samstarva nógv innan ferðavinnu og hava bæði hvør í sínum lagi mál tey hava sett sær at røkka næstu árin.

Til henda spurningin sigur Annika Wardum Joensen, stjóri í Ferðaráð Føroya, at tað ber til at samanbera á nøkrum økjum, men at grundleggjandi munir eru í Grønlandi enn í Føroyum.

- Grønlandingar hava ferðasambandið til og úr Grønlandi, men størsti trupulleikin hjá teimum er at fáa ferðafólkini frá størsta flogvøllinum víðari út um landið. Og her er støðan ein heilt onnur í Føroyum. Vit hava eitt gott samferðslukervi og tað er bara spurningurin um at brúka møguleikarnar sum

eru, sigur Annika Wardum Joensen.

- Ein annar týðilgur munur á ferðavinnuni í Grønlandi og Føroyum er, at tað almenna hevur gjørt øgiliga stórar fløgur í ferðavinnu í Grønlandi. Tey hava ein grunn við fleiri hundrad mill. krónur, sum er ætlaður til at rinda kostnaðin til hotellbygging, skipan av útferðum, o.a. Soleiðis er ikki í Føroyum, almenna fløgan er ótrúliga lítil samanborið við Grønland. Ferðaráð Føroya hevur alt tað eg veit um mælt frá at gera stórar fløgur í ferðavinnu, men heldur hinvegin mælt til at troyta møguleikarnar sum eru. At hava almenn toilet til dømis er ikki ein uppgáva hjá tí almenna, men hjá einstøku kommununum, ikki serliga til ferðafólk, men til føroyingar.

- Somuleiðis er eisini munur í Grønlandi og Føroyum, tá ið tað snýr seg um, hvar markið er millum tað almenna og privata. Í Føroyum hevur Ferðaráðið sínar uppgávur og við hvørt er tað trupult at siggja, hvønn leiklut tað almenna hevur og hvønn leiklut tað privata hevur. Ferðaráðið hevur til uppgávu at kunna um Føroyar, menna vinnuna og fáa fólk til landið, og tað gera vit saman við vinnuni, kommununum og øðrum. Vit kappast ikki við tað privata á nøkrum øki yv-

irhvørvur. Í Grønlandi er øðrvísi, har eru tað privata og almenna hvørt um annað og tað hevur verið neyðugt fyrri at fáa eina ferðavinnu í gongd, sigur Annika Wardum Joensen.

Virði heldur enn tøl

Í kjakinum í Grønlandi, sum er komið í kjalarvørrinum á umrødda álit frá arbeiðsbólkinum, hava nógv heft seg við tøluni, ið hava verið nevnd, tal á væntaðum ferðafólki, hvussu nógv ársverk eru í vinnuni, hvussu nógv ferðafólk leggja eftir seg í pengum og hvørt av sínum. Men hesi tøl eru als ikki so áhugaverd, sigur stjórinn í Ferðaráð Føroya.

- Ofta eru tøl, tað einasta sum fjølmiðlarnir lofta og hefta seg við. Ferðaráðið finnur ikki av einlistum fram til, hvussu nógv ársverk eru í ferðavinnuni, tað ger vinnan sjálv. Hvussu nógv ársverk eru í føroysku vinnuni, veit eg ikki, og tað er heldur ikki so áhugavert. Hinvegin tað sum er áhugavert er góðskan á tí, sum

verður gjørt, og virðini, sum ferðavinnan beinleiðis og óbeinleiðis er við til at skapa. Vit fáa íblástur úti frá, og møguleikan at siggja okkum sjálf í einum øðrum ljósi. Vit fáa handils-sambond, vinabond, og ikki minst inntøkur, sigur Annika Wardum Joensen.

Felagstrupulleiki

Einasta eyðkenið, ið grønlandska og føroyska ferðavinnan eru í felag um, er høvuðsmálbólkurin hjá vinnuni, hesi 40-60 ára gomlu, sum hava ein serligan áhuga í náttúru og mentan og sum eru sinnad at brúka eitt sindur av pengum á ferðini.

At tað er trupult at máta ferðavinnu er ikki eindømi í Grønlandi.

- Tann trupulleikan kenna øll lond til. Og har tað verður gjørt hoyrast altíð atfinningarsamar røddir, sigur Annika Wardum Joensen.

Og atfinningarsamar røddir móttvegis ferðavinnuni eru ikki sjáldsamar í Føroyum.

- Føroyingar hava øgiliga ilt við at trúgva uppá, at tað loysir seg at arbeiða við ferðavinnu. Vit kundu snarad tí eitt sindur á og spyrja, hví vit ikki eru líka atfinningarsom móttvegis øðrum sum gongur fyrri seg í Føroyum. Tað er harmiligt, at vit drepa okkum sjálf við forðómum í staðin fyrri at hyggja eftir, hvat vit kunnu fáa burtúr. Sum er trúgva føroyingar als ikki uppá, at tað nyttar nakað. Men útlandskt ferðafólk og tíðindafólk, ið koma henda vegin eru bergtíkn av Føroyum og føroyingum. Vit eru tey einastu, sum ikki trúgva uppá okkum sjálf.

- Hugburðurin er kortini broyttur nógv seinastu fáu árin. Fyri heilt fáum árum síðani hoyrdist javnan, at vit hava einki at bjóða, men nú hava vit fingið størri álit á okkum sjálf og duga at siggja og virðismeta tað vit gera betri, sigur Annika Wardum Joensen at enda í viðtali.